

En av de bäst säljande svenska författarna just nu bor i Auckland och skriver på engelska. Möt Linda Olsson – utvandrare.

Milda sånger från andra sidan jorden

Den gamla Moraklockan står på hedersplats i matrummet, i smideskronan hänger ett band med små svenska flaggor och en stjärna av halm pryder fönstret. Men tittar man ut ser man den storslagna utsikten över Auckland med det karakteristiska landmärket Sky Tower.

Hos författaren Linda Olsson i Nya Zeeland är längtan till Sverige ständigt närvarande trots att hon gillar sitt nya hemland och i år beviljats nyzeeländskt medborgarskap vid sidan av sitt svenska.

Denna längtan märks inte minst i hennes debutbok *Nu vill jag sjunga dig milda sånger* som på kort tid blev en framgång i Nya Zeeland och Sverige och som nu ges ut i fler länder.

Romanen blev i april vald till Editor's Choice i New York Times Book Review och ligger för närvarande trea på den svenska pockettoppen.

– Men det finaste omdöme jag fått var när jag talade om boken i Gisborne här i Nya Zeeland. Efteråt kom en ung kvinna i publiken fram till mig och berättade att hon hade haft bröstcancer. ”Jag läste din bok när jag var sjuk och den gjorde mig frisk”, sa hon.

Romanen var resultatet av utbildningen Masters of Art vid universitetet i Auckland.

– Som examensarbete skulle man skriva en roman. Jag kämpade med min bok under den nyzeeländska vintern när övriga familjen hade åkt hem till Sverige.

Professorn i litteratur på universitetet i Auckland, Witi Ihimaera, som själv är en känd författare i Nya Zeeland, läste manus och lämnade det åter fullklotttrat med synpunkter.

– Jag försökte skriva om men kunde inte förstå mig till det, berättar Linda Olsson.

Trots att hon inte lyssnade på professors råd tyckte han ändå att hennes manus var så intressant att han ville försöka få det publicerat. Bokförlaget Penguin nappade direkt.

Romanen blev den bäst säljande debutboken i det nyzeeländska förlagets historia och livet förändrades i ett slag för Linda Olsson. Tidningar hörde av sig och hon blev inbjuden att sommarprata i Sverige.

Arbetet med boken förde mig rakt in i det svenska landskapet, till årstiderna, dofterna, sederna. Jag kan nu se att jag skrev in min hemlängtan och saknad.

– Jag tror inte att någon recensent misssade att berätta att jag var en 56-årig debutant, säger hon.

Linda Olsson föddes i Stockholm men har levt en stor del av sitt liv utomlands dit makens bankjobb fört familjen.

– Att skriva uppsats var mitt favoritämne i skolan och två fantastiska svensklärare på högstadiet och gymnasiet gjorde mig intresserad av poesi. På den tiden drömde jag om att bli journalist.

Så blev det inte. Linda Olsson utbildade sig till jurist och blev därmed den första i sin familj som skaffade sig en universitetsutbildning. Sedan arbetade hon i bankvärlden under tio år. 1986 flyttade hon med sin make Frank och de tre söner till Kenya, där Frank skulle arbeta för Världsbanken. Därefter har familjen bott i Singapore, London och Japan samt i Nya Zeeland sedan 1990.

Nu vill jag sjunga dig milda sånger handlar om svenska Veronika som bott i Nya Zeeland med sin älskade James, som omkommit i en drunkningsolycka. Romanen börjar med att Veronika drar sig undan till en by i Dalarna för att sörja och för att skriva färdigt en bok. Hennes närmaste granne är en gammal enstöring, Astrid, som inte umgås med någon annan i byn. Astrid är först misstänksam och avvaktande, men

öppnar sig så småningom för Veronika och berättar om det mörker som skuggar hennes liv. Mellan de båda kvinnorna växer en ömsesidig förståelse och vänskap fram. Båda har svåra minnen, men genom att berätta för varandra kan de gå vidare.

I romanen finns mycket längtan. Veronika och Astrid firar midsommar, äter varmrökt forell, sill, färskpotatis, knäckebröd och smultron.

– Arbetet med boken förde mig rakt in i det svenska landskapet, till årstiderna, dofterna, sederna. Jag kan nu se att jag skrev in min hemlängtan och saknad.

Hon talar om de avtryck som barndomen gör i varje människa.

– Den plats där man upplever sin barndom blir måttstocken för all jämförelse senare i livet. Min väninna Heddy har minnen från Nya Zeeland som jag inte alls kan relatera till på samma sätt som när jag talar med någon som, liksom jag, har upplevt sin barndoms somrar på Åland.

Även om Linda Olsson ibland grips av hemlängtan uppskattar hon sitt nya hemland, inte minst de genuint vänliga och omtänksamma människorna.

– I Sverige tycker jag att det finns en brist på omtanke. När vår son besökt Sverige har han också slagits av att många unga är så pryflade med dyrbara Rolexklockor och märkeskläder.

Linda Olsson är medveten om att hon som de flesta emigranter inte känner sig hemma någonstans utan ständigt längtar till det andra landet.

– Min mormor Anna-Lisa emigrerade till USA när hon var i femtioårsåldern. Jag undrade om hon hade hemlängtan och hon svarade att det hade hon alltid. När jag frågade om jag fick bjuda henne på en hemresa tackade hon nej. ”Jag vill minnas Sverige som det var. Jag tycker om min längtan och behöver den”, sa hon.

Vänskapen är ett centralt tema för Linda Olsson och boken är tillägnad Anna-Lisa, ”min mormor, min vän”.

– Jag var det första barnbarnet i släkten. Min mor Åse var 18 år och min far Rune 21 år när jag föddes. Mormor och farmor blev oerhört viktiga för mig. De var helt olika

som personer men jag hade mycket bra kontakt med dem båda.

– Mormor blev bortlämnad som barn och växte upp i en fosterfamilj i Uppsala. Trots sin enkla bakgrund var hon glamorös och alltid välklädd. Det var hon som lärde mig att lyssna på klassisk musik, hon tog mig med till operabaletten och gav mig framtidsdrömmar.

– När jag var sju år flyttade hon till USA. Jag längtade oerhört mycket efter henne och fick 1959 möjlighet att resa och besöka henne tack vare att pappa belånade sin livförsäkring.

– Under åren höll vi kontakt via brev. Hon gav mig råd som ”skaffa dig en god utbildning”, ”använd bomullsunderkläder” och ”välj din make med omsorg”.

– När jag som vuxen hälsade på henne och vi lagade mat tillsammans tittade hon eftertänksamt på mig och sa: ”Det är synd att du och jag inte är jämnåriga, då skulle vi vara de bästa vänner”. Jag svarade henne: ”Det är vi”.

Just nu arbetar Linda Olsson på sin andra roman med arbetsnamnet *Tystnadsföljder*.

– Det är som med förlossningar, mellan varje bok glömmmer man bort hur mycket arbete som krävs.

Den nya romanen handlar om en manlig violinist, Adam, som växt upp i Sverige men som bor i Nya Zeeland. Hans judiska mor har överlevt koncentrationslägret men vill aldrig tala om det som varit, utan säger att ”livet börjar nu”. Adam intresserar sig för det förflutna och reser till polska Kraków för att forska i sin släkts historia.

– Liksom med Astrid och Veronika var det Adam som valde mig, inte tvärtom. Det är svårt att förklara, men det känns som om hans historia kom till mig.

Under intervjun har vi förflyttat oss från Linda Olssons hem i Ponsonby till hennes favoritkafé i samma stadsdel. När vi passerar ett av grannhusen ser vi en gammal kvinna i huckle som irriterat ropar ”Vad glori ni på?”. Kanske en Astrid i Auckland?

– Kvinnan är invandrad från Litauen. Hon bor här med sin son och umgås inte med någon annan. I sitt levnadssätt är hon

Hemma på två ställen. Linda Olsson har en kluven inställning till vad som är hemma. Som nybliven nyzeeländsk medborgare gillar hon sitt nya hemland men hemlängtan till Sverige finns ständigt närvarande. Helst av allt skulle hon vilja krympa jorden så att Sverige och Nya Zeeland ligger på gångavstånd.

FOTO: CATO LEIN

fortfarande kvar i Litauen, berättar Linda.

Emigrantens kluvna inställning till vad som är hemma uttrycker Linda Olsson så här på sin webbplats: "Ibland, ganska ofta, önskar jag att jag kunde krympa jorden så att jag fick gångavstånd till allt och alla jag tycker om. Till alla platser jag regelbundet vill besöka. Då skulle jag gå till min mammas lilla lägenhet på Metargatan på Söder i Stockholm varje dag. Promenera på stranden i Takapuna i Auckland. Till Blå Porten på Djurgården skulle jag gå ofta för

att äta lunch, särskilt på sommaren, med alla mina tre söner. Dricka kaffe – en flat white på Bambina i Ponsonby."

Drömmen är att kunna förena de två världarna.

– Frank vill inte flytta hem men jag drömmer om en lägenhet i Stockholm så att jag oftare kunde åka hem och träffa mina vänner, säger hon.

Maritha Sandberg-Lööf
redaktionen@kyrkanstidning.se

Linda Olsson

Född: 1948 i Stockholm

Bor: sedan 1990 i Nya Zeeland, på somrarna i Nås i Dalarna

Aktuell: på boktoppen i Sverige med *Nu vill jag sjunga dig milda sånger*. *Astrid and Veronika*, som boken heter i den engelskspråkiga världen, gavs nyligen ut i USA och ges ut i Storbritannien i juli. I Tyskland ges den ut i augusti under titeln *Die Dorfhexe*.

Favoritförfattare: August Strindberg och Kerstin Ekman, Gogol (särskilt *Kappan*), Tove Jansson, Maurice Gee, Frank Sargeson m fl

